

Книга Йоїла і Лаодикійська Церква адвентистів сьомого дня - Номер тридцять дев'ять

Jeff Pippenger
2026-02-02

Номер тридцять дев'ять

Внутрішнє «омега»-випробування-вінець, що слідує за зовнішнім «альфа»-випробуванням фундаменту 2024 року, вимагає визначення «комори» та «їжі», яка зберігається в коморі. Це випробування пророче і має внутрішню та зовнішню лінію істини. Чи є дорогоцінності останком Джеймса Вайта, чи вони є істинами Божого Слова? Вони — і те, й інше.

Під час 9/11 Божий народ був покликаний з'їсти книжечку й повернутися до стародавніх стежок Єремії, де тоді були закладені підвалини. Під час 9/11 стало зрозуміло, що коли Іванові в одинадцятому розділі Книги Об'явлення було наказано вимірювати, йому було велено виміряти дві речі. Йому було сказано виміряти і храм, і тих, що в ньому поклоняються. Йому було наказано залишити поза вимірюванням двір — 1 260 років попирання язичниками святині та воїнства. Святиня й воїнство — це храм і ті, що в ньому поклоняються.

У 2023 році той самий ангел, що зійшов під час 9/11, знову зійшов, розпечатавши послання Опівнічного Кличу, а потім у 2024 році відбувся зовнішній основоположний іспит щодо того, чи символ Риму й досі утверджує видіння, як це було для міллеритів.

"Відчинені вікна" небес вказують на прихід внутрішнього омега-випробування храму та на заклик "повернутися". Це випробування вимагає ідентифікації двох символів. Коли третій ангел прибув у 1844 році, а потім знову 9/11, Іванові було сказано виміряти храм і тих, хто в ньому поклоняється, тим самим ідентифікуючи пророчу працю вимірювання храму та поклонників у 2023 році. Малахія порушує питання: що таке "скарбниця", і що таке "пожива"? Ті самі питання в сні Міллера були б: що таке "скринька", і що таке "коштовності".

Сон Міллера визначає відчинені вікна небес як місце, де Церква торжествуюча в дев'ятнадцятому розділі Книги Одкровення возноситься, зодягнена в білий віссон, щоб вершити на білих конях війська Господа Саваота. Відчинені вікна — це місце, де виливається благословення або прокляття за Малахією. Відчинене вікно Міллера — це місце, де сміття усувається, а дорогоцінності збираються до ларця.

Перша згадка про небесні вікна міститься в оповіді про Ноя, і коли ті вікна було відчинено, дощ ішов сорок днів і сорок ночей. Коли вікна відчиняються, на ковчезі перебувають вісім душ. Хрещення при Червоному морі поклато початок сорокарічним мандрам, аж доки не перейшли Йордан. Коли згодом Христос був охрещений саме в тому місці, Його було

поведено в пустелю на сорок днів. Коли Він воскрес — як це прообразно означено Його хрещенням, — Він навчав учнів сорок днів, перш ніж вознісся на небо.

Коли Церква перейде від воюючої до торжествуючої, тридцятирічний цар Давид царюватиме сорок років. Торжествуюча Церква представлена пророком, священником і царем. Пророком, якому було тридцять років, коли він розпочав своє двадцятидворічне служіння, був Єзекіїль, і розпочав він це служіння, коли відкрилися небеса.

І сталося тридцятого року, четвертого місяця, п'ятого дня місяця, коли я був серед полонених над річкою Кевар, що відкрилися небеса, і я бачив Божі видіння. Єзекіїля 1:1.

У тридцятирічному віці Йосип розпочав царювати як священник і зіткнувся зі східним вітром ісламу, який приніс наростаючу кризу, яка дозволила Єгиптові, дракону, що лежить у морі, встановити єдиний світовий уряд. У тій кризі Йосип зібрав м'ясо до комор.

У липні 2023 року в пустині залунав голос, а тоді Лев з племені Юди почав розпечатувати звістку Опівнічного кличу. У 2024 році основоположне зовнішнє альфа-випробування поділило на два класи, і процес розпечатування продовжився. А тепер, у 2026 році, настало внутрішнє храмове омега-випробування, що знову поділить на два класи.

Священний тиждень, упродовж якого Христос, як Посланець Завіту, підтвердив завіт із багатьма, — це подвір'я і Святе місце. Від 22 жовтня 1844 року аж доки постане Михаїл (як Він учинив наприкінці того священного тижня, коли Стефана побили камінням), — це Святе Святих. Весняні свята сповнилися у священному тижні й є альфою свят, а осінні свята — Свято Труб у перший день, День Спокути в десятий день, а потім Свято Кущів від п'ятнадцятого до двадцять другого дня — є омегою свят.

Так само прообрази, що стосуються другого пришествя, повинні сповнитися в час, вказаний у символічному служінні. За Мойсеєвою системою очищення святині, або великий День Покути, відбувалося десятого дня сьомого юдейського місяця (Левіт 16:29-34), коли первосвященик, звершивши спокуту за увесь Ізраїль і тим самим усунувши їхні гріхи зі святині, виходив і благословляв народ. Отож вважалося, що Христос, наш великий Первосвященик, з'явиться, щоб очистити землю знищенням гріха і грішників і благословити Свій народ, який Його очікує, безсмертям. Десятый день сьомого місяця, великий День Покути, час очищення святині, який у 1844 році припав на двадцять друге жовтня, вважався часом пришествя Господа. Це узгоджувалося з уже наведеними доказами, що 2300 днів закінчатся восени, і висновок здавався невідпорним.

У притчі 25-го розділу Євангелія від Матвія час очікування й дрімоти змінюється приходом жениха. Це відповідало щойно викладеним доводам — як з пророцтв, так і з праобразів. Ці доводи викликали глибоке переконання в їхній істинності; і «опівнічний крик» був проголошений тисячами віруючих.

Мов припливна хвиля, рух прокотився землею. Від міста до міста, від села до села й у віддалені сільські місцевості він поширювався, доки народ Божий, що очікував, не був

цілковито пробуджений. Фанатизм зникав перед цим проголошенням, як ранній іній перед сходом сонця. Віруючі бачили, як відступали сумніви й розгубленість, а надія та відвага оживляли їхні серця. Праця була вільна від тих крайнощів, що завжди виявляються, коли людське збудження не стримується керівним впливом Слова і Духа Божого. За своїм характером вона була подібна до тих часів упокорення і повернення до Господа, що серед давнього Ізраїлю наставали після послань докору від Його слуг. Вона мала ознаки, притаманні ділу Божому в усі віки. Було небагато екстатичної радості, але радше глибоке дослідження серця, визнання гріха і зречення світу. Підготовка до зустрічі з Господом була тягарем страждальних душ. Були наполеглива молитва і беззастережне посвячення Богові. Велика боротьба, 400.

Весняні свята сповнилися у священному тижні, а ранній дощ, або альфа-дощ, тоді був вилитий у день П'ятдесятниці, тим самим прообразуючи виливання пізнього дощу в осінніх святах. Ті весняні свята викладені в Книзі Левіт, розділ 23, вірші з 1-го по 22-й. Осінні свята — у віршах з 23-го по 44-й. Період у 2300 років приводить вас до 1844 року. Двадцять два вірші для весняних свят і двадцять два вірші для осінніх свят. Дві групи по двадцять два вірші в двадцять третьому розділі.

Свято Труб було попередженням про те, що через десять днів звершиться суд, а Свято Кущів — святом радості з приводу прощення гріхів, звершеного у День Очищення. Субота та восьмий день після цього свята являють собою тисячолітній суботній відпочинок землі.

Але, улюблені, нехай не буде для вас невідомим оце одне: що один день у Господа як тисяча років, і тисяча років як один день. 2 Петра 3:8.

Перший ангел проголосив відкриття суду, і в тій пророчій площині 1798 рік, який за Даниїлом був «часом кінця», є виконанням свята сурмлення; але 11 серпня 1840 року розпечатана вістка першого ангела 1798 року була наділена силою через виконання пророцтва про друге горе. Іслам є складовою застереження свята сурмлення, що сповіщає про наближення дня суду.

Для тих, хто готовий бачити, осінні Свята Труб і Кущів є святами Альфи й Омеги, із судом посередині. Не випадково, що ці свята описані в книзі Левіт, у двадцять третьому розділі. Двадцять три є символом спокути. Не випадково й те, що перше свято припадає на перший день сьомого місяця, а останнє завершується двадцять другого дня. Свято Труб є першою літерою єврейського алфавіту, День Спокути — середньою літерою, а Свято Кущів — двадцять другою літерою єврейського алфавіту.

Двадцять третій розділ книги Левіт, вірші 23–44, — це двадцять два вірші, розміщені в «рамці істини». Десятий день посередині означає випробування, бо десять є символом випробування, а День Очищення — це місце, де бунт загблих рееструється й розв'язується, і той бунт представлений тринадцятою літерою єврейського алфавіту. Середня літера єврейського слова «істина» є тринадцятою, і вона узгоджується з десятичним днем сьомого місяця, і як віха вона має пророчі атрибути єврейського алфавіту та відповідного дня. Десять плюс тринадцять дорівнює двадцять три. Сімдесят — це 10, помножене на 7, а

десятий день сьомого місяця також дорівнює сімдесяти, що є символом кінця випробувального часу.

Тоді Петро підійшов до нього й сказав: Господи, скільки разів брат мій згрішить проти мене, і я прощу йому? чи до семи разів? Ісус сказав йому: Не кажу тобі: до семи разів, але — до сімдесяти разів по сім. Матвія 18:21, 22.

Стародавньому Ізраїлю було відділено чотириста дев'яносто років. Ці роки були відділені від двох тисяч трьохсот років і представлені як сімдесят тижнів; тож Ісус визначив, що межа випробувального часу становить чотириста дев'яносто років, і вона представлена «сімдесятьма» тижнями в дев'ятому розділі Даниїла.

Сімдесят тижнів визначено для твого народу і для твого святого міста, щоб завершити переступ, і покласти край гріхам, і вчинити примирення за беззаконня, і запровадити вічну праведність, і запечатати видіння та пророцтво, і помазати Святеє Святих. Даниїла 9:24.

Єврейське слово, перекладене як "відсічений", ужито в усьому Старому Завіті лише в цьому вірші й означає "визначений" або "постановлений". Воно відрізняється від слова, яке зазвичай уживають і перекладають як "відсічений", що пов'язане з тим, як Аврам розсік жертви на першому етапі укладення завіту в п'ятнадцятому розділі Буття. Було "визначено" й "постановлено", що Ізраїль матиме чотириста дев'яносто років випробувального періоду, а тоді буде відсічений як Божий завітний народ. Два різні "відсічення": одне репрезентує період як випробувальний, що був "відсічений" від більшого числа числом сімдесят; а коли "нове вино" у Йоїла буде "відсічене" від їхніх уст, випробувальний період закривається. Сімдесят означає закриття випробувального періоду.

Осінні свята містять три шаблі єврейського слова «істина». Осінні свята починаються в Левіті 23:23; середня віха Дня Покути — десятий день і тринадцята літера, що разом становить 23; а Свято Кущів закінчується двадцять другого дня, після чого йде урочистий суботній день; і уривок завершується на 23:44.

Левит означає левітське священство. Весняні свята подані в 23:1–22, а осінні — в 23:23–44. Весняні свята викладено у двадцяти двох віршах, і єврейський алфавіт налічує двадцять дві літери. Осінні свята також викладено у двадцяти двох віршах. Свято сурмлення сповіщає наближення суду в День Спокути. Далі Свято Кущів триває сім днів і завершується двадцять другого дня сьомого місяця. Перший із семи днів був урочистою суботою, як і восьмий день, що настав після семиденного свята. Перший і восьмий день роблять восьмий день символом восьмого, що належить до семи.

Промовляй до синів Ізраїлевих, кажучи: П'ятнадцятого дня цього сьомого місяця буде свято Кущів Господеві сім днів. Першого дня буде святе зібрання: жодної буденної праці не робитимете. Сім днів приноситьимете Господеві жертву вогняну; восьмого дня буде для вас святе зібрання, і принесете Господеві жертву вогняну: це урочисте зібрання; і жодної буденної праці не робитимете. ... Також п'ятнадцятого дня сьомого місяця, коли зберете плоди землі, святкуватимете Господеві свято сім днів: першого дня

буде спочинок, і восьмого дня буде спочинок. Левіт 23:34–36, 39.

Урочиста субота восьмого дня символізує суботу тисячоліття, що настає після свята Кущів. Сорокалітнє мандрівництво стародавнього Ізраїля пустелею відзначається проживанням у кущах у дні свята Кущів, і це проживання символізує не лише виливання пізнього дощу, але й час Якової скорботи, коли ангели повели Божих вірних у пагорби та гори задля захисту.

У час скорботи ми всі втекли з міст і сіл, але нас переслідували нечестиві, які з мечем увійшли до домів святих. Вони підняли меч, щоб убити нас, та він зламався і впав безсилий, немов соломинка. Тоді ми всі день і ніч волали про визволення, і цей крик піднісся перед Богом. Сонце зійшло, а місяць спинився. Потоки перестали текти. Насунули темні важкі хмари і зіштовхувалися між собою. Але було одне ясне місце непорушної слави, звідки долинав голос Божий, мов шум багатьох вод, що струснув небеса й землю. Небо розкривалося й зачинялося, перебуваючи в хвилюванні. Гори хиталися, мов тростина на вітрі, і викидали навсібіч уламки скель. Море кипіло, мов у казані, і викидало каміння на землю. І коли Бог виголосив день і годину пришествя Ісуса та передав Своему народові вічний завіт, Він промовляв по одному реченню й робив паузу, доки ті слова котилися по всій землі. Ізраїль Божий стояв з очима, прикутими вгору, вслухаючись у слова, як вони виходили з уст Єгови й котилися землею, немов гуркіт найпотужніших громів. Це було вкрай урочисто й грізно. Наприкінці кожного речення святі вигукували: Слава! Алілуя! Їхні обличчя були осяяні славою Божою; і вони сяяли тією славою, як сяяло лице Мойсея, коли він сходив із Синаю. Нечестиві не могли дивитися на них через ту славу. І коли на тих, хто шанували Бога, зберігаючи святість Його суботи, було виголошено вічне благословення, залунав потужний вигук перемоги над Звіром і над його Образом.

«Тоді розпочався ювілей, коли земля мала відпочивати». Review and Herald, 21 липня 1851 р.

Ісус повертається, і земля спочиває протягом тисячі років, як прообразом цього є субота сьомого року для землі та ювілей. У третьому вірші двадцять третього розділу книги Левіт субота сьомого дня для людини визначається як вступ до розділу, що завершується восьмим, тобто з числа семи, і представляє суботу сьомого року для спочинку землі.

І Господь промовив до Мойсея, говорячи: Промов до синів Ізраїлевих і скажи їм: Про свята Господні, які ви проголосите святими зібраннями, — оце свята Мої. Шість днів виконуватиметься праця, а дня сьомого — субота відпочинку, святе зібрання; жодної праці не робитимете в ньому: це субота Господня в усіх ваших оселях. Левит 23:1–3.

Альфа двадцять третього розділу — субота сьомого дня, а омега розділу — тисяча років, протягом яких земля лежить спустошеною, що було прообразно означене суботою сьомого року для землі та Ювілеєм. Альфа розділу — це весняні свята, що починаються суботою сьомого дня і закінчуються у вірші двадцять другому; тоді як омега розділу завершується двадцять другого дня сьомого місяця, після чого слідує обрядова субота восьмого дня, що репрезентує суботу сьомого року для землі.

Вірші з першого по двадцять другий репрезентують діло Христа як Небесного Первосвященика у Святому; вірші з двадцять третього по сорок четвертий репрезентують Його діло у Святому святих. Книга Левит є символом священиків і репрезентує Христове первосвященицьке служіння. Альфа-субота сьомого дня сягає назад до сотворення, а омега-субота сьомого року простягається до оновленої Землі. Книга Левит, двадцять третій розділ, історично охоплює від сотворення до пересотворення.

Радість або сором пророчого послання є символом тих, хто мають послання опівнічного крику або його підробку. Доки ця істина не буде врахована в оповіді, питання, що породжує сором, випускається з уваги. Ті, хто мають істинний єлей, цього не випустять з уваги. Радість представлена тими, чий гріхи зняті, і це відображено в тих, хто святкує Свято Кучок.

І Слово стало тілом, і перебувало між нами (і ми бачили Його славу, славу як Единородного від Отця), повне благодаті та правди. Івана 1:14.

Грецьке слово, перекладене як «оселився», означає «поставити скинію». Ісус став плоттю і поставив Свою скинію поміж нас. Він прийняв нашу людську природу, нашу скинію, наш намет, наш курінь, нашу плоть. Петро висловив це так:

Так, вважаю за належне, доки перебуваю в цьому наметі, пробуджувати вас нагадуванням; знаючи, що незабаром маю скинути цей мій намет, як і показав мені Господь наш Ісус Христос. 2 Петра 1:13, 14.

Павло сказав це таким чином:

Бо знаємо, що коли земна оселя цього нашого намету буде зруйнована, ми маємо будівлю від Бога — дім нерукотворний, вічний на небесах. Бо в цьому ми зітхаємо, палко бажаючи зодягнутися в наше житло, що з небес, аби, зодягнені, ми не виявилися нагими. Бо ми, що в цьому наметі, зітхаємо, обтяжені: не тому, що бажаємо роздягнутися, але щоб зодягнутися, щоб смертне було поглинуте життям. 2 Коринтян 5:1–4.

Свято Кущів є символом запечатання ста сорока чотирьох тисяч, що звершується, коли відчиняються небесні вікна. Коли гріхи ста сорока чотирьох тисяч будуть усунені, Святий Дух буде вилитий без міри на Церкву торжествуючу. Суд над ста сорока чотирма тисячами завершено, і запечатані виходять, щоб проголосити гучний клич третього ангела у силі Святого Духа, як це представлено святом Кущів.

Наше тіло — храм і намет, тобто скинія. Ті, що сходилися до Єрусалима, щоб святкувати Свято Кущів, святкували те, що їхні гріхи були згладжені. Через Мойсея було зведено скинію в пустелі, а Свято Кущів наприкінці відзначали, живучи в куренях у пустелі, бо Ісус завжди ілюструє кінець початком.

Отож, святі браття, учасники небесного покликання, зверніть увагу на Апостола й Первосвященика нашого сповідання — Христа Ісуса, Який був вірний Тому, Хто Його поставив, як і Мойсей був вірний у всьому Його домі. Бо Він удостоєний більшої слави, ніж Мойсей, оскільки більшу честь має будівничий дому, ніж сам дім. Адже кожен дім

хтось буде, а Той, Хто збудував усе, — Бог. І Мойсей, справді, був вірний у всьому Його домі як слуга, на свідчення того, що мало бути сказане згодом; а Христос — як Син над домом Своїм; домом Його є ми, якщо тільки до кінця твердо тримаємося дерзновення і похвали надії. Євреїв 3:1–6.

Мойсей був вірним слугою, якого Бог використав, щоб звести скинійний храм, але Христос як Первосвященик і Апостол має більшу честь, ніж слуга Мойсей. Усі ці доми — скинійний храм Мойсея, храм Соломона, храм Ірода, перебудований протягом сорока шести років, людський храм із його 46 хромосомами та міллеритський храм від 1798 до 1844 року — були збудовані Богом. У пророчій лінії різних виявів храмів, що починається в Едемському саду, потім, після гріха, — при брамі Едемського саду, а далі, після потопу, — при жертовниках аж до Мойсея; трьома головними віхами є Мойсей, Христос і сто сорок чотири тисячі.

Мойсей і Христос представляють альфу й омегу стародавнього Ізраїлю, і разом вони уособлюють поєднання людської природи і Божества, що його також уособлюють сто сорок чотири тисячі. При прибутті третього ангела, в одинадцятому розділі Об'явлення, Іванові наказано виміряти храм, і при прибутті того ж ангела під час 9/11 Іванові знову наказано виміряти храм. В обох випадках йому велено залишити поза вимірюванням двір на 1 260 днів. У 2023 році той самий ангел прибув, і народ Божий тепер покликаний виміряти храм. 1 260 днів, або три з половиною дня, закінчилися у 2023 році, і відтоді аж до моменту безпосередньо перед недільним законом храм має бути зведений. 2024 рік позначив закладання підвалин, і він засвідчив бунт, який проявився у вигляді групи, що «зневажала день малих починань», опротестовуючи ідентифікацію Міллером символу, що встановлює видіння.

І знову було мені слово Господнє, кажучи: Руки Зоровавеля заклали підвалини цього дому; його руки й довершать його; і ти пізнаєш, що Господь Саваот послав мене до вас. Бо хто зневажав день малих початків? Адже вони зрадіють і побачать відвіс у руці Зоровавеля — з тими сімома; це — очі Господні, що оббігають усю землю. Захарія 4:8–10.

Відкинути міллерове ототожнення, за яким саме Рим утверджує видіння, — означає відкинути підвалини; це — «зневажати день малих початків». Міллеритський рух був альфа-рухом першого й другого ангелів, а рух ста сорока чотирьох тисяч — омега-рухом третього ангела. Він у двадцять два рази потужніший за альфу. У цьому пророчому сенсі підвалини міллеритського руху — це «день малих початків». Зневажити будь-яку основоположну істину, представлену на двох таблицях пророка Авакума, — це загибель, бо видіння, утверджене у чотирнадцятому вірші одинадцятого розділу книги Даниїла, є тим самим видінням, яке визначив Соломон.

Де немає видіння, народ гине; а хто дотримується закону, той щасливий. Приповісті 29:18.

Видіння вінцевого каменя є дивовижним, бо воно виявляє, що основоположний наріжний камінь є також вінцевим каменем, але з силою, у двадцять два рази більшою.

Альфа-основоположне випробування 2024 року було зовнішнім інтелектуальним посланням про запечатування, а омега-храмове випробування 2026 року є внутрішнім духовним посланням про запечатування. Перше виявляє образ і знак звіра, а друге — образ і знак Бога. Те омега-внутрішнє випробування репрезентоване двома символами сну Міллера, які мають бути визначені в контексті подій останніх днів. Що таке сховище? І що таке пожива?

Ми продовжимо їх у наступній статті.

Юдейський шлюб за часів Ісуса відбувався у трьох основних етапах, які часто розтягувалися на кілька місяців або навіть на рік. Першим етапом був правовий шлюб — заручини, — унаслідок яких шлюб юридично встановлювався, але наречена й наречений залишалися жити окремо, а наречений повертався до дому свого батька, щоб приготувати місце для своєї нареченої. Тому Марія, дружина Йосифа, називалася його дружиною ще до того, як вони почали жити разом. Невірність у цей період вважалася перелюбом.

Період очікування був невизначеним і міг тривати дні, тижні або місяці. Ця невизначеність є суттєвим елементом притчі. Батько міг чекати до року, щоб підтвердити цнотливість нареченої. Жених не оголошував точного дня або години свого повернення, бо вирішувати, коли це станеться, належало його батькові; тому наречена знала, що весілля наближається, але не знала, коли. Ця невизначеність була навмисною, і доти, доки батько не накаже женихові піти й забрати свою наречену, усе пов'язане з цим перебувало в очікуванні.

Коли батько казав: «Піди та приведи свою наречену», жених приходив уночі, з друзями, вигукуючи та сурмлячи в сурму. Це завжди відбувалося вночі, щоб уникнути мандрів на далекі відстані в денну спеку, яка в землі Ізраїлю може бути виснажливою. Потрібні були смолоскипи та олія, бо не було вуличних ліхтарів, а процесія могла тривати годинами. Власне ритуальна формула в давньоєврейських шлюбах, що проголошувалася під час процесій, була: «Ось, жених гряде!».

Діви (подруги нареченої) в притчі були не випадковими жінками; вони були почетом нареченої, чекали разом із нею, від них очікувалося, що вони приєднаються до весільної процесії, і вони були зобов'язані бути готовими будь-якої години та мати при собі власний єлей, щоб освітлювати шлях до дому жениха. Смолоскипи швидко згоряли, тож необхідно було мати додатковий єлей на випадок довгої дороги. Спільного користування елеєм не передбачалося.

Затримка була звичайним явищем у давній весільній процесії та шлюбі й культурно не становила проблеми. Затримки очікували, а засинання було нормою. Відмінність полягає не у сні, а в приготуванні, а не в пильнуванні. Нерозумні діви не передбачили затримки, як це зробили мудрі. Усі спали, бо період від юридичних заручин до консумації шлюбу міг тривати рік.

Щойно весільна процесія прибула до дому нареченого, розпочався весільний бенкет, і двері було зачинено остаточно, а запізнілих не допускали. Це не була жорстокість — це був звичай, бо всякий, хто стукав пізніше, після того як двері було зачинено, тим самим засвідчував, що не належав до процесії.

Ісус не вигадував образів, і Він не подав жодного пояснення цієї притчі, хоча часто це робив. Йому не було потреби подавати пояснення, бо всі ці культурні деталі були цілком зрозумілі Його слухачам. Ісус вказував на буквально східне весілля, а не на абстракцію.

Деталі цілковито підтверджуються єврейським свідченням, а також істориками римської та грецької доби.

Мішна (II століття н. е., однак зберігає звичаї храмової доби до 70 року н. е.)

Талмуд (пізніша компіляція, однак цитує давнішу практику)

Йосиф Флавій (юдейський історик I століття)

Равіністична шлюбна літургія та правові дискусії

Греко-римські спостерігачі Юдеї

Йосиф Флавій не подає чіткого «весільного посібника», проте правові й культурні деталі, які він приймає як належне, точно відповідають описам у Мішні та Талмуді. Мішна є ключовим джерелом.

Притча так сильно вражала юдейського слухача I століття, бо в 25-му розділі Євангелія від Матвія нічого не потребувало пояснення. Прибуття опівночі було звичним явищем, світильники та олива — очевидними необхідностями, затримка між правовим шлюбним зарученням і опівнічною процесією — очікуваною, а зачинені двері — звичайним порядком речей! Діви, яких не допустили, були осоромлені, і для юдейської аудиторії часів Ісуса сором нерозумної діви був абсолютно заслуженим. Добре знаючи обряд, слухачі Ісуса не мали б жодного співчуття до нерозумних дів, бо кожен знав, що приготування є беззаперечним обов'язком кожної діви, покликаної брати участь у процесії. Ці істини були настільки очевидні юдейській аудиторії, що Ісусу не було потреби давати жодних пояснень притчі.